

ter nesramna nasilstva, vsakovrstne svinjarije in hudobije posameznih okrutnežev zaslepljenemu ljudstvu razkriva, ravno zategavoljo „Štajerca“ gotovi ljudje črtijo, sovražijo in preganjajo, kakor črti poredni šolar svojega ostrega toda pravičnega učitelja ali pa hudodelec državnega pravdnika. Kar zakrivijo ti ljudje sami, to podtikajo „Štajercu“, njegovim somišljenikom, njegovim bralcem.

„Štajerc“ vedno in vedno oznanja in priporoča ljudstvu mir in spravo, klerikalni listi pa delajo nasprotno; neprenehoma kličejo svoje privržence v boj proti vsemu, kar ne ugaja buticam njihovih vstvariteljev in njihovih protektorjev. Boj med sosednimi narodi, sovražstvo in boj med posameznimi družinami in osebami, to je za njih tista kalna voda, ki jim ugaja za njihov ribji lov. — Prepri in boji so takozvanim prvakom živelj, (to je njihov element), na katerega utemeljujejo svoje eksistence.

Sadovi klerikalnih kričačev in hujšačev se jasno kažejo. Prepri, pretepi in uboji so na dnevnom redu. In saj ni čuda. Pregovor pravi: *k d o r v e t e r s e j e, b u r j o z a n j e*. Vlačugarstvo se množi, ker ima ljudstvo v farovzih za take reči jako mikavne izglede. V naši črni škatlj, iz katere bodemo morali (kakor se nam vidi) v kratkem nekaj „podrobnostij“ belemu dnevu izročiti, imamo prav lepo število takih „skrivnostij,“ ki so pripravne marsikateremu „visokočastitemu“ napraviti mraz do mozga. — Se poljubi?

Je-li morda tega tudi „Štajerc“ kriv, da je lani na Koroškem nek kaplan iz lakomnosti svojemu župniku v mašno vino strupa namešal in ga na tak način skušal umoriti, da bi se njegovega premoženja popolnoma polastil, kar je deloma itak že storil? —

Ali je morebiti „Štajerc“ narekoval čast. in vsega spoštovanja vrednemu gospodu Vogrinecu, fajmoštru v Libeličah na Koroškem, vsebino tiste knjige, v kateri tako ostro biča mnogočtevilne in mnogovrstne napake v katoliški duhovščini? Tudi naš milostljivi gospod knezoškof morajo povzeti zaradi mnogih duhovnikov svoje škofije dovolj jeze in žalosti in torajni čuda, da je njihovo telesno zdravje baje precej omajeno. Sam sveti oče, papež Pij X., se je videl primoranega izdati lansko jesen ukaz, da se ima katoliška duhovščina bolje držati stanovskih dolžnostij, ne pa vtikati v reči in zadeve, ki je prav nič ne brigajo!

Stoletja že krožijo med ljudstvom izreki in pregovori o farški nenasitljivosti, lakomnosti in požrešnosti; mar li je te tudi iztuhtal „Štajerc“, ki še le komaj 5. leto svojega obstanka šteje? N e s t r p l j i v o s t i n r a z u z d a n o s t mnogih katoliških duhovnikov povzročuje vedno naraščajoče odstopanje vernikov od svete katoliške cerkve in vendar doslej „Štajerc“ še niti z besedico nikogar ni k takemu koraku napeljeval ali hujškal!

Ali zamore ljudi k izpolnjevanju božjih in cerkevih zapovedij napeljati ali vneti tak duhovnik, ki je prvi med grešniki? Kdo bode takemu človeku česar verjel, ki ravno nasproti ravna temu, kar drugim veleva storiti? Ali zamore pijanec koga nau-

čiti zmernosti v pijači? Ali bode pohotnež koga pot čednosti spravil? Ali zamore skopuh koga k losčnosti nagniti? Ali bode odrtija in grabedljiv kogar do usmiljenja in radodarnosti pripravila? Ne, ne in tisočkrat ne!

Najmanje pa se bode našel tamkaj mir in sebojna zastopnost, kjer se vedno le hujška, še in podpihuje in sicer od takih oseb in iz takih men od katerih bi se morali slišati le nauki našega Izličarja ter videti vzgledi, kakoršne je Kristus dajal svoj apostolom in učencem. Da je to danes pri mnogih takozvanih „oznanjevalcih svete vere“ ravno narobe, kakor to, da ravno ti hinavci „Štajerc“ vzroke raznih hudodelstev podtikajo, to pač vsaki previdi in spozna in je toraj ta njihova ditev narobe prav!

Kupčijska pogodba z Italijo

Kupčijska ali trgovinska pogodba z Italijo sklenjena. Po dolgotrajnem poganjaju in po prenganju mnogih težkoč se je šele posrečilo skleniti pogodbo, s katero smemo avstrijski državljanji, posebno pa avstrijski vinogradniki zadovoljni biti. Pri tej pogodbi ni šlo samo za začasno sporazumljene med našimi in italijanskim vlado gledé medsebojne kupčije, temudotrjano pogodbo, ki se je sklenila sicer samo za hodnjih deset let, toda bo vsekako svojo veljavno po preteklu te dobe zanaprej obdržala, ker dosež veljavna vinska klavzula pač ne bode nikdar našla mesta v kupčijskih pogodbah med temi dvema državama. Koliko napora, dela in predlogov je vendar bilo treba zagovornikom in zaščitnikom naših gospodarskih razmer, predno se je dosegla odstranitev nesrečne, za avstrijske vinogradnike toliko škodljive vinske klavzule! Z dnem 1. januarjem 1905 izgubi „čudež avstrijskih diplomatov“ svojo veljavno, — upomo, da za večno.

Uvožna colnina na ptuja vina je bila vsled klavzule tako nizka, da so inozemci avstrijske dežele s svojimi vini takoreč kar preplavili. Posebno to delali Italijani, ki pridelajo tako ogromne mnoge vina in sicer mnogo ceneje kakor naši vinoreci. Akoravno so se italijanska vina uvažala osobito svrhu zmešanja z našimi vini, vendar je velikanski uvoz italijanskih vin domaćim vinorejcem bil stršansko na škodo, ker je domaćim vinam cene priznateni stisnil, deloma pa jih je čisto v stran posnil. Naši vinogradniki, ki se itak imajo bojem proti mnogočtevilnim sovražnikom vinogradov, priznavorstnim uimam, ter morajo mnogo denarja potisiti, da zamorejo ostati to, kar so dosedaj bili namreč vinorejci, so morali dosedaj mirno gledati kako se je tujec s svojim blagom šopiril, kako domaći kupci njihove pridelke prezirali ali celo zčevali in kako so sami od dne do dne bližje stopali polnemu pogeni. — Tuja žlobudra in čmiga je imala večjo veljavno kakor pošteno, naturno domače blago.

No, z odstranitvijo vinske colninske klavzule bodojo se te žalostne razmere, kakor se sme

nogo na boljše obrnile. Tujec bode moral plačati pri uvozu svojih vin precej visoko colnino, ki bode tertič kaj dobro ugajala našim državnim blagajnam (casam), drugič pa bode naše vinorejce varovala pred velikim uvozom tujega blaga, kar bo gotovo dalo domačemu večjo veljavno in tudi — boljše ime, kar ga je sedaj imelo. Vsaktera mešanica se je namreč dosedaj prodavala za pristno domače blago, in tako je prišlo, da so naši vinogradniki pri posameznih domačih kakor tudi inozemskih kupcih svoje poneno ime izgubili, ja, celo na slab glas so prišli. Izgodo se je toraj vsaj enkrat tudi za naše vinorejce nekaj, česar so bili v resnici potrebni in česar je bila država v resnici dolžna storiti.

V zadnjih letih se je povprečno 1 milijon meterkih stotov (centov, kar pomenja približno ravno toliko hektolitrov) italijanskih vin v našo državo uvažalo. Temu pa je konec. Do konca letošnjega leta morajo Italijani le še 450 tisoč met. stotov na Avstrijsko-Ogrsko spraviti, potem pa bodejo s svojim težko tako k nam silili, kakor dosedaj, kajti lačati bodejo morali zanaprej 20 goldinarjev v zlatu (za dobo provizorija), oziroma 60 kron uvožene colnine za vsak meterski stot, medtem ko so dosedaj od svojih belih vin plačali samo 6 gold. 50 kr., d. črnih (Marsala) po 7 gold. 50 kr. uvožne colnine v meterski stot. Ta naprava bode jim najbrž zaprosto zaprla in njihovo predprnost nekoliko brzdala.

Jako veselo je tudi slišati, da so zagovorniki vseh interesov nam zagotovili colnine prosto izvajanja našega lesovja na Italijansko. Našega lesa (venoma žaganega) gre na leto povprečno za 50 milijonov kron na Italijansko, in ta svota že hoče za naše producente nekaj pomeniti. To je v pervi vrsti v korist našej sosednji deželi Koroški, deloma pa tudi Štajerski in Kranjski.

Da se je v novi trgovinski pogodbi z Italijo odvilo dosedanje colnine prosto izvajanje konj na Italijansko, to nam naj ne teži srca, ker to zadeva oglavljeno naše polubrate unkraj Litave — oholješčarje.

Ta jako važna pa tudi potrebna nova trgovinska pogodba jasno kaže, da država vendar zamore tu tam kaj ukreniti v blagor svojih davkoplačilcev — ako hoče; želeti bi le bilo, da bi ji tudi v prihodnje ne manjkalo volje in resnosti.

Vojška med Rusi in Japonci.

Iz bojišča v najnovejšem času ni došlo kaj posebnega. Pravi se pa, da bode pri Mukdenu vsekakor prišlo do velike bitke, akoravno se Japonci zavidezno resnemu spopadu izogibljejo. Pričakovana bitka bode znabiti odločilna za vso vojsko, gotovo bode ž njo konec letošnjega bojevanja. Črez namreč ni pričakovati večjih operacij.

Na Japonskem so brambovsko (vojaško) postavili rednegačili in vsled novih zakonov si upajo Japonci prihodnje postaviti na bojišče celi milijon vojakov.

Rusi so se dosedaj nasprotniku vedno umikali.

Zvabiti so ga hoteli v nižave, kjer upajo imeti večjo bojno srečo, kakor so jo imeli na hribih in v gorskih soteskah. Rusi so od nekdaj najbolj ponosni na svojo konjico (kavalerijo), katerej pa seveda gorovje nikakor ni ugodno bojišče. V tem boju se je o ruskih kozakih (konjenikih) doslej še malo kaj slišalo, akoravno je bila Rusija v vseh svojih vojskah na te najbolj ponosna.

Ruski lajtenant princ Radzwill, kojemu se je posrečilo iz Port Arturja skozi sovražne čete do Mukdenu priti, je ondi povedal, da si poveljnik porarturške trdnjave, general Stössel, še upa isto več mesecev držati. Ako ga ne bode premagala lakota, Japonci ga bodejo težko.

Spodnještajerske novice.

Imenovanje. Nj. Veličanstvo presvitli cesar imenoval je našega mil. g. knezoškofa Mihaela Napotnika za svojega tajnega svetnika, vsled kojega imenovanja so postali prevzvišeni vladika „ekscelanca“.

Utopljenec najden. V Zabovcih je našel nek kmet mrtvo truplo Franca Kaiser-a, edinega sina ptujskega gospodarja podžupana. Imenovan se je šel 8. avgusta t. l. v Dravo kopat in je pri tem utonil, kakor smo te svoječasno poročali.

Občinski odbor mesta Ptuj je v svoji seji dne 1. oktobra t. l. med drugim sklenil to-le: „Občinski odbor mesta Ptuj izjavi vsled sklepa v svoji seji dne 1. oktobra 1904 sledče: Nečastno bi bilo za župana mesta Ptuj, gospoda Jožef-a Ornig-a, ako bi vložil tožbo zaradi podlega razžaljenja, povzročenega po listih „Slovenski Štajerc“ in „Slovenski Narod“, oziroma proti pisateljem lažnjivih člankov tikajočih se njegove osebe, priobčenih v tema listoma. Nadalje izjavi občinski odbor v tej seji (pri kateri gospod župan ni navzoč) soglasno, da so vse omenjena razžaljenja povzdignile čast gospoda župana ne le samo v očeh občinskega odbora in v očeh nemškega prebivalstva mesta Ptuj, temuč tudi v očeh vsakega poštenega človeka. Občinski odbor toraj prosi gospoda župana Ornig-a, naj bode zadovoljen s pripoznanjem, katero se je izkazalo njegovemu delovanju in katero se mu tudi sedaj izkazuje, in je prošen, da bi ne vložil tožbe zaradi navedene razžalitvije!“

Razstava sadja v Mariboru. Dne 1. in 2. oktobra priredila je podružnica v Mariboru ces. kr. kmetijske družbe razstavo sadja, ki se je prav vrlo obnesla. Vsak obiskovalec je bil primoran pripoznati, da se je štajerska sadjereja v zadnjih letih zares povspela na takšno visočino, s kakoršno se zamorejo ponašati le najboljši in najimenitejni sadjerejski kraji na svetu. Po zasluzenju si je toraj naše sadje pridobil dober svetovni glas, za kojega nas nevoščljivi tujci zares opravičeno zavidajo. Takšne razstave, kakoršna je bila ta, pa so tudi v resnici kako pripravne, da tuji kupci naše pridelke boljše spoznajo in ocenijo ter stopijo z našimi producenti (sadjerejci) v ožjo dotiko. Razstave sadja imajo pa še tudi to dobro na sebi, da spodbujajo naše sadjerejce starega